

РЕШЕНИЕ

№ 939

гр. Варна, 24.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Деспина Г. Г.

Членове: Иванка Д. Дрингова
Ивелина Владова

при участието на секретаря Доника Здр. Х.а
като разгледа докладваното от Деспина Г. Г. Въззивно гражданско дело № 20233100501387 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по **въззивната жалба**

С Решение № 779/8.03.2023г по гр.д.№ 14991/2022г на ВРС-30с-в СА ОТХВЪРЛЕНИ предявените от ищеца К. Г. Г. ЕГН ***** с пост.адрес гр.А. ул.,„В.Д.“ № 15 против ответника М. Г. К. ЕГН ***** с адрес гр.Варна ж.к."Ч.,, бл.* вх.* ет.* ап.**, искове в условията на обективно и субективно съединяване искове, както следва: да бъде осъден ответникът да МУ заплаща месечна издръжка в размер на по **450лв**, платима до 1-то число на месеца, за който се дължи, считано от датата завеждане на ИМ - 14.11.2022г, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска от деня на падежа до окончателното плащане, до настъпване на законна причина за изменение или прекратяване на дължимата издръжка, на осн.чл.144 СК, както и да заплати на ищеца сумата от **2735,20лв**, представляваща издръжка за периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г, на осн.чл.149, и е осъден ищецът да заплати на ответницата сумата от **600лв** – разноси по делото, на осн.чл.78 ал.3 ГПК

Въззивна жалба вх.№ 2179/22.03.2023 е подадена от К. Г. Г. , чрез адв.Н. М. срещу решението на ВРС, като счита същото за неправилно и необосновано, постановено в нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила.

Оспорва изводите на ВРС-Варна за неоснователност на претенцията. Счита, че са налице предпоставки за уважаване на исквете.

Ищецът К е навършил пълнолетие, син е на М. Г. К., обучава се редовно обучение в средно образователно училище през 2022-2023г и не притежава имущество, от което да се издържа.

Фактът, че работел с цел допълнително да си задоволи някои от потребностите и запазване на досегашния си стандарт на живот, тъй като след като навършил пълнолетие майка му не му давала абсолютно никакви пари и по тази причина, въпреки трудностите и практическата невъзможност, работи и учи редовно обучение, за да завърши средното си образование и продължи във висше училище.

Ответницата получава редовно средно възнаграждение от над 2300лв и може спокойно, без затруднения да заплаща исканата издръжка на пълнолетния и учещ редовно в 12 клас в средно училище син, като основанията за това са следните :

Възразява срещу повърхностните изводи на съда, който не е обсъдил цялостно доказателствата и който не е преценил и си е позволил тълкуване по отношение възнаграждението на К., който работи не по негово желание, а поради това бил изоставен от майка си по време на редовно си обучение в средното училище, за да задоволява основните си житейски потребности от храна, облекло и др., за духовно развитие, както и за изграждането му като личност.

Съдът не е направил преценка, че за обезпечаване издръжката на К. до завършването му на средното образование ще са му необходими значителни парични средства, като за осигуряването ѝ би следвало да допринесат и двамата родители.

Съдът неправилно е ограничил правото на издръжка на К., който имал доходи от 450лв нетно ТВ, с които покривал нуждите си и по тази причина не

му се дължала издръжка. Моли това обстоятелство да бъде възприето като факт на липса на издръжка от единия родител, който не изпълнявал моралното си задължение.

В безизходицата, в която било поставено детето от майка си и предстоящото му дипломиране, разходи по абитурантския бал и ежедневни разходи за храна, облекло, транспортни разходи и др. да е принудено да работи и учи.

ВРС не е преценил, че и след навършването на 18-год.възраст на 10.05.2022г К. е бил поставен в крайна нужда от родната си майка, като разчитал само на помощта на баща си.Затова не му останало нищо друго, освен да започне да работи, въпреки невъзможността едновременно да учи редовно и да работи.

От 28.02.2023г К. е прекратил трудовото си правоотношение с „Е.О.“ ЕООД със Заповед № 152/ 27.02.2023г, която представя по делото като ново доказателство пред ВРС.

От 28.02.2023г ищецът се подготвял за предстоящите изпити и матура, като е преминал през един предварителен приеман изпит в МЕИ-Варна, който бил издържал, но обявените резултати дали е приет за студент за 2023-2024г щели да бъдат изложени на 30.03.2023г, поради което ще представи допълнително доказателства Във връзка с предстоящите изпити е вземал частни уроци, които са включени в исканата сума пред ВРС за издръжка, които съдът напълно неоснователно не съобразил.

Към момента на завеждане на исковете ищецът е ученик, прекарва част от времето си в училищна среда, където се храни , трябва да е облечен подходящо и да разполага с учебни помагала, пособия и материали.

Неизменен разход за доверителя ми към завеждане на ИМ и към края на 12-ти клас е разходът за организация на бала, в който разход следвало да участват и двамата родители, като се има предвид, че и сестра му Н. Г. Г. също е абитуриентка по това време. Баща им бил поел всички разходи за двете си деца, без майката да участва в абсолютно никакви разходи.

Тя дори не се обаждала по телефона след развода, не се грижела и за двете си деца, не плащала никакви суми, видно от приложените извадки по банковите сметки на децата.

Неправилно съдът е приел, че майка му се грижела за сестра му Н. и заплаща издръжка, тъй като след развода и двете деца не останали да живеят при майка си, което се потвърдило от свид. М. Ст.С.. Сестра му Н. Г. също била оставена от майката без средства и затова била принудена поради крайна нужда, още като непълнолетна да започне работа. Затова и преводите от 8.08.2022г по банковата ѝ сметка са от работодателя ѝ, а не били суми, направени от майката, което било видно с просто око, но съдът нито го видял, нито установил. От 1.03.2023г Н. също престанала да работи и се подготвяла за предстоящите изпити във ВУЗ-овете.

В този смисъл на К. му била необходима издръжка и като средства за адекватната реализация и поемане на първоначалните разходи по организация на студентския му живот.

Ищецът счита, че майка му била изтеглила умишлено кредити с цел да не заплаща издръжката на децата си и затова моли да не бъдат отчитани като намаляващи задължението ѝ за издръжка. Те били изтеглени единствено с цел хитрост и заобикаляне на закона.

В случая е видно, че кредитът от 18 000лв бил изтеглен през 2022г малко след получаване на ИМ от К.. Следователно, майката на К. е счела, че може да поеме вноските по кредита, без да се поинтересува предварително двете ѝ деца, живеещи при бившия ѝ съпруг, дали имат нужда от издръжка, с какво се хранят, какво правят, болни ли са или здрави и по този начин била дала приоритет на други нужди.

Доколкото ищецът е ученик редовна форма на обучение в задължително предвиден етап от средното образование, съдът не е преценил, че същият не би могъл да работи и да се подпомага, но това било станало поради крайно negliжираното поведение и безотговорност на майката, която била оставила в крайна нужда и двете си деца, които заради нейния егоизъм били принудени да работят и да учат редовно обучение, а не като връстниците си само да посещават училище.

Счита за несериозно заключението на съда, че ищецът може да се издържа от работа на компютър, и може да го използва като средство за набавяне на доходи, тъй като това можело да стане в бъдеще, когато завършел обучението си или разполагал с много свободно време, но в настоящия момент това било невъзможно, а не било и задължително. Компютърът му

бил необходим за подготовка за програмиране на задания от училище, а не за бизнес.

Възразява срещу извода на съда, който зачитал като вид дадена издръжка закупеният от майката на лизинг "люксов" телефон от 40,92лв и заплащането на ежемесечна такса по него от 36лв. Неправилно била изчислена изплатената сума за лизинга на телефона на К., както и платената такса за проведени разговори. Лизингът за телефона се заплащал от майката за период след м.септември до м.март вкл., което възлизало на 461,52лв. Никое от децата не е искало такъв телефон, но това отново било неразумното решение на майка им. Това не било задоволяване нуждите на ищеца, който можел да ползва по-евтин телефон, но майка му била маниачка на скъпи телефони и нейният личен телефон бил още по-люксов.

Съдът не е съобразил и това, че издръжката по чл.144 СК се дължала не само от бащата, а от двамата родители според материалните им възможности.

Съдът не е съобразил и това, че даването на издръжка, освен законоустановено, било и морално и нравствено задължение на родителя предвид необходимостта от осигуряване на условия и възможности за едно добро образование на детето. В този см. родителят следва да предпочете и да отдаде предимство на задоволяване нуждите на децата си пред своите собствени, дори това от своя страна да налага изтърпяване на известни житейски лишения и трудности.

В ППВС № 5/1970г е посочено принципното положение, че възможност за даване на издръжка е винаги обективна и конкретна и се определя от имуществото и от доходите на задълженото лице. При присъждане на издръжка на пълнолетни учащи деца се преценява и обстоятелството дали плащането и няма да създаде особени затруднения на родителя. В този см. съдебната практика: Решение № 199/17.05.2011г по гр.д.№ 944/2010г на ВКС; Решение № 195/1.06.2011г и др. В случая ответницата притежава средства над необходимото за своята издръжка, което позволява заплащане на издръжката на пълнолетното и дете.

Повърхностно било тълкуването на съда, че заплащането на издръжка ще съставлява особено затруднение за майката, като изобщо не е обсъдил представения НА за собственост на апартамент в ж.к. "Ч.", от който тя може да генерира доходи, тъй като не го ползва, а живее при М. Ст.С. в ж.к."М."

бл.***.

Преди около 4 месеца ответницата била изтеглила потребителски кредити и била закупила за лични нужди и удобство и автомобил "Алфа Ромео". Така че пари имала само за себе си.

Въззивникът имал необходимост от средства за задоволяване от социални и образователни нужди, което задоволяване не може да се случи само от доходите на К..

От друга страна, М. Г. К. получава възнаграждение около 2 300лв, нямала други задължения за издръжка, нямала здравословен проблем и липсвали обстоятелства, които да обуславят особено затруднение за нея /Решение № 179/ 22.03.1996г по гр.д.№ 1285/1995г на ВКС/

Възразява срещу кредитираните свидетелски показания от приятеля на М. Г.К., с когото тя живее на семейни начала, тъй като той се явявал заинтересована страна от изхода на делото и затова моли показанията му да не бъдат ценени. Относно изявлението му във връзка с обтегнатите отношения между майка и син, били такива понеже К. разкрил извънбрачната ѝ връзка с М. и разобличил лъжите и предателството към баща му, като от този момент нататък майка му била настроена срещу него.

Възразява и срещу извода на съда, с който определя като ненужен изкараният любителски шофьорски курс, закупеният мотоциклет от баща му и предвидените две почивки от по една седмица за сумата общо 9 000лв, но съдът не бил отчел, че това не били неговите пари, а дадени от баща му, който така бил преценил и продължавал да се грижи и за двете си деца, да им дава джобни пари, да плаща тока в къщата, да се грижи за храната, дрехите им и всичко останало, а съдът само изчислявал как не трябва майката да дава издръжка на децата си и как бащата давал пари за ненужни неща. В края на краищата парите били негови, нямало ограничения за горна граница за даване на издръжка на деца от родител и той бил преценил дали да дава, колко и за какво да дава на децата си, за тяхното благополучие. Съдът не бил усетил, че за бащата децата били всичко, те били неговия живот.

Твърди, че по делото на ВРС не бил разрешен главният въпрос - защо майката на децата не се грижела по никакъв начин за тях, не давала издръжка за непълнолетната си дъщеря Н. и за К., които не живеели при нея, а не защо те си изкарвали пари, като работели и учили и нямало нужда тя да заплаща

издръжка. Баща им бил поел всички разходи, а съдът преценявал и решавал да не притеснява майката за нищо, да си живееела спокойно, да си харчела парите сама и нямало нужда да плаща на децата си издръжка.

Съдът се бил впуснал да защитава майката на К., като не бил отчел, че и двете деца имали големи разходи и отговорността за поемане на разноските и възпитанието по тях не е само на бащата, а на двамата родители.

Неоснователно съдът се е впуснал да изчислява на каква стойност възлизат дадените като разход на К. от баща му суми от общо 9 000лв. Нито К., нито бащата имали искане майката да поема на половина сумите за направените разходи като част от неговия разход, защото разходът бил в пъти много по-голям. Към него не били включени тоалетите на децата, нито ежедневните им разходи към тях, нито разходите по изпращането на децата на абитурантския бал, кетърингът за гостите, както и таксите за нощувки и вечери за двете деца. Разходите, които реално била направила майката за децата си след развода от м..09. до м.03.2023г за К. били общо в размер на 878,42лв.

Не били представени никакви доказателства за заплащането на каквито и да било други суми под формата на издръжка от майката.

С решението си ВРС толерирал поведението на една недобросъвестна майка, която била изоставила напълно учащите си деца и те се принудили да работят, да учат и изпълняват нейните задължения вместо нея.

Поради изложеното моли за отмяна решението на ВРС и вместо него да се постанови решение, с което да бъдат уважени исковете по чл.144 СК и чл.149 СК.

Претендират се и сторените по делото разноски.

В срока по чл.263 ГПК е постъпил **писмен отговор вх.№ 40203/30.05.2023г от М. К.** със становище за неоснователност на жалбата. Счита постановеното от ВРС за правилно и законосъобразно и затова моли за потвърждаването му.

Възразява се, че в жалбата не се съдържали действителни твърдения коя част от решението на ВРС била неправилна и липсвали аргументи за това. Същата била написана изключително обвинително към въззиваемата, които

обвинения не били във връзка с предмета на делото, а с личните ѝ отношения в семейството.

Твърденията, че въззивникът бил принуден да работи понеже след навършване пълнолетие майка му не му давала никакви пари, били несъстоятелни. Видно от изложеното в ИМ и допълненията към нея, както и от събраните доказателства, К. е пълнолетен млад мъж, живеещ с баща си в собствено на бащата жилище. Към датата на решението и към настоящия момент има значителни материални придобивки от баща си, вкл. шофьорски курс, личен мотор, скъп компютър и марково облекло, финансови средства и други. Затова несериозно било да се твърди, че бил принуден по финансови съображения да работи, след като има къде да живее, не заплаща битови сметки и сметки за дома, а едновременно с това с баща му са преценили да вложат средства и за шофьорски курс, мотор, скъп компютър, почивки и други.

Нещо повече, от приложената по делото педагогическа характеристика от учебното заведение е видно, че този млад човек пропуска основно първите и последни часове, защото му било трудно да поддържа мотивацията си, което осъзнавал, но не можел да промени.

Няма нито едно доказателство, от което да било видно, че бил "принуден да работи" и затова не ходели на училище.

По същия начин абитуриентският бал, скъпите дрехи и зимните и летните почивки за по 1000лв не били правно задължение на родителя, макар и в родната действителност да се смятало така.

Няма да коментира твърденията за другото дете Н., тъй като не са предмет на производството, а представлявали единствено опит от страна на въззивника да бъде представена майката като чудовище, което било изоставило децата си, а това не отговаряло на истината. Изложеното в ИМ и във ВЖ било с цел процесуалния представител на ищеца и въззивник да обиди безнаказано майката по лични свои съображения.

Към датата на последното с.з. въззивникът бил ангажиран по трудово правоотношение и решението му през м.март да напусне работа по взаимно съгласие било негово право, но до тази дата той имал абсолютната възможност да се издържа от доходите и имуществото си и затова всички останали твърдения били абсолютно безпочвени.

Вярно било, че въззивникът е ученик и вероятно му предстояло кандидатстване, но нищо приложено по делото не сочи, че приема учебния процес на сериозно - нито оценките му, нито преценката му дали средствата следвало да се вложат в скъпи материални придобивки или в образование.

От приложената справка било видно, че добрите оценки не му били приоритет и категорично не можело да се разбере на какви частни уроци е ходил, по какво и какво е научил там.

Действително, предвид обидното поведение на К. към неговата майка /обаждал ѝ се само за пари, нагрубявал я, не желал да бъде част от живота ѝ/, след навършването на пълнолетие от негова страна, тя му била давала пари спорадично и заплащала лизинга за скъпия му телефонен апарат и телефонната му сметка. Това, обаче, не следвало да бъде вменено в нейна вина. Нищо от поведението на въззивника не показвало, че същият имал нужда от средства за живот - напротив, той работел, получавал заплата и нямал никакви разходи, а се радвал и на подкрепата на баща си.

Твърденията, че майката била изтеглила кредит само и единствено, за да не плаща издръжка, били несъстоятелни и лишени от здрава житейска логика - според процесуалния представител на ищеца майката била готова да заплаща лихви само и само да не дава пари на своя пораснал и възмъжал син.

Във в.ж. било споменато, че освен законо установени задължения, родителят имал и нравствени и морални такива, с което въззиваемата също е съгласна.

Законовите предпоставки за отпускане на издръжка на пълнолетно лице, което да посещава училище са няколко: 1/ лицето да не може да се издържа от доходите и имуществото си; в настоящия случай тази предпоставка категорично не била налице, тъй като в производството пред ВРС безспорно се установило, а и не било отречено от ищцовата страна, че бащата на К. подпомагал сина си със значителни материални средства. Не се споделя разбирането на въззивника, че едновременно не можел да се издържа от доходите и имуществото си заради това, че майка му не му давала издръжка, но счита за нормално да инвестира значителните финансови средства от баща си в други материални неща, а не в образованието и живота си. Нещо повече, до края на м.февруари той по свое желание е работел на трудов договор и е получавал нормално за неговата възраст възнаграждение,

като по този начин първата и основна предпоставка за отпускане на издръжка на пълнолетно учещо лице не е осъществена.

2/ Необходимо е лицето, от което се иска да заплаща издръжката, да може да я заплаща без особени затруднения, което в настоящия случай също не е налице. Въззиваемата не получава чисто възнаграждение от 2300лв месечно. За разлика от своя син, няма кой да се грижи за нея и кой да заплаща разходите ѝ. По делото били представени доказателства за нейните разходи, от които ставало ясно, че ако тя му заплаща исканата издръжка, ще разполага с по-малка сума за живот от него, каквато не била целта на закона.

Освен липсата на законови предпоставки за заплащане на издръжка, "нравствените и морални задължения" в отношенията родители - деца не следва да касаят само едната от страните и не следва да бъдат обуславяни единствено от финансовата нужда. К. се държал обидно и неуважително и искал от майка си само и единствено пари при положение, че не изпълнявал своите синовни задължения. В тона на ИМ и ВЖ синът също би следвало да има нравствени и морални задължения към майка си; да спазва определено поведение, да я посещава, да търси близостта ѝ и съветите ѝ, да показва синовна почит и уважение. По делото не е коментирано нищо такова.

Друг въпрос е колко правилно е да се претендира издръжка след като търсещото я лице /синът/ разполага с повече парични средства от задълженото лице /майката/.

По делото очевидно се изяснява, че въззивникът не е поставен в невъзможност да се издържа от имуществото си, а за майката – че няма възможност да дава търсената издръжка без затруднения. Установено било тъкмо обратното - че синът К. поддържал прекрасен стандарт и разполагал с повече отколкото много други млади хора на неговата възраст.

Поради изложеното няма и основание за претенция за заплащане на издръжка със задна дата.

Поради изложеното моли за потвърждаване решението на ВРС.

Претендират се сторените разноси, като бъде оставено без уважение възражението на въззивната страна за намаляване на адв.възнаграждение.

В исковата си молба К. Г. Г., род.10.05.20204, излага, че е пълнолетен

син на ответницата. От приблизително две години майка му не живеела с него, баща му и сестра му и през това време за тях се грижил техния баща Г.К. Г. с подкрепата на двете му сестри - лели на ищеца, както и баба му.

Майка му се обаждала много рядко и то само по телефона, докато спряла, когато я попитал дали ще му привежда някакви пари за издръжка.

За рождения му ден не му изпратила пари, не му купила подарък, дори не му честитила рождения ден.

Откакто навършил пълнолетие ответницата не му е изплащала издръжка, като последната била поета изцяло от бащата.

Твърди, че е редовно обучение ученик в 12"г" в Професионална гимназия по електротехника в гр.Варна и му предстояла подготовка за матура, за което вземал частни уроци по български и математика, както и с цел подготовка за кандидатстване във ВУЗ – МЕИ-Варна. Предстоял му абитурантски бал и кандидатстване, влизане във ВУЗ.

Излага, че цените на всички консумативи вода, ток, учебници, тетрадки, дрехи и храна били двойно увеличени. Дрехите, които си закупил за училище, били на стойност 1000лв - 2 чифта маратонки за зимата, анцузи-3 чифта и есенно-зимно яке.

Счита, че част от посочените разходи следвало да бъдат поети от майка му, която била абдикирала от всичките си задължения към собствените си деца - ищеца и сестра му, родителските права по отношение на която били предоставени на нея, но тя реално не полагала грижи и не се интересува от дъщеря си. Непълнолетната му сестра също не живеела при майката, а при баба си във Варна; и за нея ответницата не престира издръжка.. .

Твърди се, че майката работела на трудов договор в СОУ"Св.Кл.Охридски"-гр.А. като начален учител. Притежавала жилище - апартамент в жк,"Ч." бл.* вх.* ап.** ет.*.

Ищецът се позовава на разпоредбата на чл.144 СК, съгласно която родителите дължат издръжка на пълнолетните си деца, ако учат редовно в средни и висши учебни заведения за предвидения срок на обучение до навършване на 20-годишна възраст при обучение в средно и на 25-годишна възраст при обучение във висше учебно заведение и не могат да се издържат от доходите си или от използване на имуществото си и родителите могат да я

дават без особени затруднения.

Поради изложеното моли за постановяване на решение за осъждане на майката М. Г. К. да заплаща издръжка на пълнолетния ѝ син К. Г., както следва:

- месечна издръжка от 450лв, платима до 1-во число на месеца, за който се дължи, считано от датата завеждане на ИМ - 14.11.2022г, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска от деня на падежа до окончателното плащане, до настъпване на законна причина за изменение или прекратяване на дължимата издръжка;

- сумата от 2735,20лв, представляваща издръжка за периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г.

В писмения отговор отв.М. К. не оспорва, че ищецът е неин син, но намира исковете за неоснователни, като възразява, че през м.май 2021г се разделила със съпруга си, която раздяла била последвана от развод по взаимно съгласие, с влязло в сила решение от 26.07.2022г. От момента на напускане на общия им дом през м.май 2021г до ден днешен не била преставала да полага грижи за децата си. Открила им банкови сметки с дебитни карти по тях, като преводите от нея по сметките започнали на 25.05.2021г, като от тази дата до 28.11.2022г превела на сина си К. Г. общо сумата от 4286лв. Освен банковите преводи му е давала и суми в брой, за които, за съжаление, не може да предостави документи. Освен това му закупила мобилен телефон Iphone 11 на стойност над 1000лв, който все още изплащала към Виваком /24 вноски по 42,98лв/. Освен това заплащала и месечните сметки за мобилните услуги - около 36лв месечно, което правело общо по 950лв. годишно. Твърди, че превеждала и издръжка за непълнолетната си дъщеря. Затова възразява, че е квалифицирана като незаинтересован и абдикирал родител, а такъв по-скоро бил бившият ѝ съпруг, тъй като откакто той се "грижел" за ищеца, успехът му в училище бил много слаб, а поведението му - крайно неприемливо. В тази връзка излага, че за текущата учебна година успехът му средноаритметично бил 3,26, отсъствията по неуважителни причини били 54,5, а по уж уважителни - 79, което се равнява на почти 5 седмици отсъствие от учебни занятия само за първия учебен срок. За допуснатите отсъствия по неуважителни причини и проблемно поведение, с което е нарушил правилника за дейността на училището, ищецът е наказан със „забележка“ на

13.10.2022г (още в самото начало на учебната година) със Заповед РД-09-208/13.10.2022г.

Твърди, че оценките на сина ѝ по български език и литература били (2-2-4-3-2-5), а по математика (3-2-2), което по никакъв начин не кореспондира с оценките на ученик, полагащ допълнителни усилия по тези предмети.

В становището си от 23.01.2023г ищецът заявява, че в периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г, на 27.07.2022г имало направено само едно плащане за месечна издръжка, а останалите преводи са работа на компютъра, извършена от К., преведени по сметка на майка му, тъй като бил непълнолетен при извършване на работата.

Твърди, че ще са му необходими средства за анцузи, бельо, обувки, и др., както и за уроци по литература и математика по 240лв месечно.

Предвиждал и разходи за почивка от по 5 дни през лятото и 5 дни през зимата за по 800лв всяка, общо 1600лв, които разходи ги заплащал досега баща му.

Заявява, че досега само баща му покривал сумите, необходими по организация на абитуриентския му бал, както и дрехите за бала - 1102,38лв. Платил му курса за любител шофьор - 800лв, както и му закупил компютър за 1800лв, на който работел. На негово име баща му закупил и мотоциклет. Отстъпил си и колата да я ползва. Така общата платена сума до момента от бащата била в размер на 8800лв.

Така предявените в условията на обективно кумулативно съединяване искове намират правното си основание в разпоредбите на чл.144 СК и чл.149 СК и чл.86 ЗЗД.

СЪДЪТ, въз основа на събраните по делото доказателства, становищата на страните и приложимите правни норми, приема за установено **от фактическа страна:**

Не е спорно между страните, че ищецът К. Г. Г. е роден на 10.05.2004г и негови родители са М. Г. К. и Г.К. Г., чийто брак е бил прекратен с решение на ВРС № 2498/26.07.2022г по гр.д.№ 7059/2022г, влязло в законна сила.

Видно от писмо вх.№ 6241/20.01.2023г от Професионална гимназия по електротехника-Варна понастоящем ищецът К. Г. Г. е ученик в XIIг клас по специалност „Приложно програмиране" в Професионална гимназия по

електротехника-Варна. Средният успех на ищеца е 3,36 към датата на постъпване на информацията. Отсъствията му по неуважителни причини са 49 часа, а по уважителни 123 часа за учебната 2022-2023г.

От справка от НОИ е видно, че ищецът е нает по трудово правоотношение в „Е.О.“ ЕООД, на длъжност обслужващ бензиностанция/газостанция при 4-часов работен ден и облагаемо трудово възнаграждение 600лв.

По делото не е спорно, че ответницата има още едно дете – Н., род.9.07.2005г, която понастоящем е навършила пълнолетие, като упражняването на родителските права по отношение на нея е било предоставено на майката с решението за прекратяването на брака.

От майката са представени фактури за заплатени мобилни услуги и лизингови вноски за мобилни телефони, с твърдението че заплаща ежемесечно сметката за мобилния телефон на ищеца в размер на по 36лв месечно, както и лизингови вноски за подарен му мобилен апарат марка Iphone от 40,92лв, които твърдения не са оспорени, както и представените фактури.

Представени са от ответницата доказателства за сключени договори за кредити с ДСК от 21.12.2022 г. с обща сума за плащане в размер на 18507,34лв с краен падеж 21.12.2026г и размер на месечната погасителна вноска от 347,82лв, с Ти Би Ай Банк от 22.08.2022г с общ размер на задължението от 1134,81лв с краен падеж 5.07.2023г и месечна погасителна вноска от 126,09лв и с Ти Би Ай Банка от 24.10.022г с общ размер на задължението от 705,60лв със срок за погасяване 25.10.2023г и размер на месечната погасителна вноска от 58,80лв.

От ищеца са представени извлечения от банковата му сметка, от които е видно, че в периода от 10.05.2022г до 22.12.2022г майка му е превела сумата от 410лв.

От извлечение от сметка на името на дъщерята Н. Г. Г. се установява, че ответницата е превеждала сумите, както следва: за м.май 2022г - 390лв; за м.юни 2022г - 414лв; за м.юли 2022г- 500лв; за м.август - 200лв; за м.септ.- 50лв.

От „С.Б.“ЕООД са й превели сумите, както следва: м.08.2022г-279,96лв ;

м.09.2022г-703,35лв ; м.10.2022г-382,40лв ; м.11.2022г-472,34лв ; м.12.2022г-448,68лв и м.01.2023г-813,62лв.

Не е спорно и от представените писмени доказателства се установява, че ищецът е собственик на мотоциклет марка „Пиаджио М 60“, закупен от баща му за сумата от 7000лв.

Представени са касови бонове за закупени дрехи и обувки.

От справка от ТД на НАП Варна и у-е от ТП на НОИ-Варна е видно, че ответницата получава месечен облагаем доход в среден месечен размер от около 2090лв.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетеля М. С. С., живеещ във фактическо съжителство с ответница, от които се установява, че от средата на лятото ответницата се е преместила да живее при него, тъй като апартаментът ѝ в жк„Ч.“ бил в ремонт, за да имало условия децата да са при нея, ако изявели желание да живеят при нея. От м.май 2022г Н. се изнесла без конкретна причина и не знае дали сега живее при баща си или при баба си. От децата на ответницата чувал само да ѝ искат пари. Синът дори се държал цинично и ѝ крещял по телефона. Когато имала възможност, М. давала пари на сина си. Закупила на двете деца скъпи телефони и плащала месечните сметки към мобилния оператор. Проблемите принципно започнали, тъй като бившият ѝ съпруг нанесъл побой над детето Н., за което ответницата пустила жалба в Полицията. Свидетелят живеел с баща си, за когото се грижел, а освен това имал две малолетни деца, на които дължал издръжка. М. изплащала кредитите за електроуредите, които ползвали общо.

Във въззивното производство са представени доказателства, от които се установява, че ищецът е работил по трудовия договор като обслужващ бензиностанция /л.53-І/, сключен на 5.07.2022г, на 4-часов работен ден, с ТВ от 600лв, със срок за изпитване от 6 месеца, прекратен със Заповед № 152/27.02.2023г по взаимно съгласие, на осн.чл.325 ал.1 т.1 КТ, иницирано от ищеца.

Същият е приет във ВУЗ заочно обучение без данни към момента дали се е записал като студент за учебната 2023-2024.

В молба вх.№ 17657/13.07.2023, подадена от въззивника чрез процесуалния му представител.Н.М., е обективизирано изявлението му, че бил

върнал на майка си лизинговия телефон и не го ползвал, което сочи на признание на неизгоден за ищеца факт.

Установи се, че към настоящия момент дъщерята Н. също е навършила пълнолетие и живее в едно домакинство с брат си и баща си.

Въз основа на горната фактическа установеност съдът достига до следните **правни изводи**:

По иска с правно основание чл. 144 СК:

Нормата на чл.144 СК визира, че родителите дължат издръжка на пълнолетните си деца, ако учат редовно в средни и висши учебни заведения, за предвидения срок на обучение, до навършване на двадесетгодишна възраст при обучение в средно и на двадесет и пет годишна възраст при обучение във висше учебно заведение, и не могат да се издържат от доходите си или от използване на имуществото си и родителите могат да я дават без особени затруднения.

При определяне размера на издръжката се вземат предвид от една страна нуждите на пълнолетното лице, т.е. размерът на издръжката следва да бъде съобразен с обичайните условия на живот за лицето, като се вземат предвид възрастта, образованието и другите обстоятелства, които са от значение в конкретния случай.

От друга страна, съдът следва да съобрази податните възможности на лицата, дължащи издръжка, тъй като същата не се явява безусловно задължение.

По делото се установи, че от подаването на ИМ до 31.05.2023г ищецът е продължавал образованието си в средното училище и следователно, същият е навършил пълнолетие; няма навършени 20г. Затова се явява субект - носител на правото на издръжка.

Установи се, че ищецът има двама живи родители. Към момента ищецът живее при своя баща, който заплаща всички сметки в жилището и не претендира за ползването на жилището и др., осигурява и храната.

Установи се, че К. Г. е работил по трудов договор към работодателя „Е.О.“ ЕООД за заеманата длъжност „обслужващ бензиностанция/газостанция“ при 4-часов работен ден и облагаемо ТВ от 600лв за времето от до 27.02.2023г, т.е. за период от 6 месеца, като

договорът е бил прекратен от ищеца по взаимно съгласие след постановяване решението на ВРС.

От 18г възраст след заплатен от бащата Г. Г. шофьорски курс ищецът притежава свидетелство за управление на МПС и мотор на стойност 7000лв, закупен също от бащата.

Изясни се, че бащата на ищеца бил заплатил и разходите за абитурантския бал, както и че осигурявал средствата синът да ходи на почивка два пъти в годината – през зимата и лятото.

Така средствата за мотора, шофьорския курс и двете почивки правят общо 9000лв или по 750лв на годишна база.

Горните изводи досежно направените разходи за ищеца идват в противоречие с твърдяното от него самия, че доходите на баща му били само 1200лв месечно.

Съдът съобразява и това, че ищецът притежава компютър на стойност 1800лв, закупен също от бащата, който, както признава самият ищец в становището си от 23.01.2023, използвал, за да получава доходи, без да се уточнява техният произход. Предвид вида на специалността, в която се обучава в ПГ по електротехника-Варна-„Приложно програмиране“, може да се мисли, че получава доходи от изготвяне на софтуерни програми и/или поддръжка на хардуерни устройства. За периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г, по неговите думи, сумите били превеждани по сметката на майка му, тъй като бил непълнолетен при извършване на работата. Индиция за последното са събраните по делото доказателства, от които е видно, че по сметката на майката били превеждани суми „С.Б.“ЕООД /с което дружество по делото липсват данни от ответницата да е била в правоотношения по трудов или граждански договор/, както следва: м.08.2022г-279,96лв; м.09.2022г-703,35лв; м.10.2022г-382,40лв ; м.11.2022г-472,34лв ; м.12.2022г-448,68лв и м.01.2023г-813,62лв.

На сл.място. Моторът съдът определя като луксозна вещ спрямо стандарта на семейството и статута на ищеца на незавършил към него момент средното образование гимназист, който твърди да е крайно нуждаещ се и нямащ възможност да се издържа. Това се отнася и за предоставяните средства за неговата почивка два пъти в годината – през зимата и лятото, които съдът намира за разход, несвързан пряко с непосредствената му нужди

от издръжка за учащ се.

Прекратяването на трудовия договор по желание на ищеца в хода на настоящото производство и връщането на подарения от майката мобилен смартфон /за който същата е изплащала лизинговите вноски и ежемесечните му такси за ползването на услугата/, доколкото са осъществени в хода на настоящото производство могат да бъдат ценени като тенденциозно поведение с цел създаване впечатление за ищеца за по-голяма материална затрудненост и нужда от издръжка от действителните.

Що се отнася до разходите за заплащане на нужните уроци. За последните не са представени доказателства, а и не става ясно с каква регулярност са били, по какви предмети и на каква стойност са възлизали и дали реално са били заплащани. Индиция за обратното са данните за средния успех на ищеца от 3,36 и множеството му отсъствия за учебната 2022-2023г по неуважителни причини - 49 часа, а по уважителни - 123 часа, за които не става ясно по какви причини; твърдението за влошено здравословно състояние поради прекаран вирусен менингит преди 3 години не е подкрепено с доказателства, а и е заявено едва в пледоарията по същество пред въззивния съд/. Всичко това говори за слаба заинтересованост към учебния процес и спазване на дисциплината в училище.

По отношение материалните възможности на майката М. К..

Установи се, че МТВ възлиза на 2090лв. Макар на нея да е било възложено упражняването на родителските права, след като дъщерята Н., род.9.07.2005г, се е преместила да живее при бащата, майката регулярно е превеждала парични суми за издръжката на дъщеря си Н., която на 9.07.2023г е навършила 18 години.

Що се отнася до довода, че майката имала кредити към банки, то следва да се посочи, че с тези суми имуществото ѝ не се е намалило, а се е увеличило. При това, задълженията към кредитните институции не се конкурират със задължението за издръжка в полза на низходящи по права линия, били те непълнолетни или пълнолетни лица.

Налага се извод, че в средствата, необходими за издръжката на пълнолетния син К. следва да вземе участие и майката съобразно нейните материални възможности, което участие съдът определя в размер на 100лв месечно.

Приемането на ищеца във ВУЗ – МЕИ-Варна *задочно* обучение, без данни към момента дали лицето да се е записал за студент за учебната 2023-2024, има касателство към определяне крайния момент на дължимата издръжка.

Ето защо месечната издръжката занапред се дължи само за изминалия период от подаването на ИМ на 14.11.2022г до завършване на учебната година 2022-2023 на 31.05.2023г, т.е. за 7 месеца, т.е. от м.ноември 2022г до м.май 2023г вкл., по 100лв или общо **700лв.**

По иска с правно основание чл.149 СК

В хипотезата на чл.149 СК е посочено, че издръжка за минало време може да се търси най-много за една година преди предявяването на иска.

Ищецът е навършил пълнолетие на 10.05.2022г; исковата молба е подадена на 14.11.2022г. И макар по делото да няма спор между страните, че майката и бащата са били разделени от м.май 2021г и че решението за прекратяването на брака е влязло в сила през лятата на 2022г, най-ранният начален момент на претенцията за минало време може да бъде от деня на навършване на пълнолетие на ищеца - 10.05.2022г до подаването на ИМ на 14.11.2022г, т.е. за шестте месеца-май, юни, юли, август, септември, октомври. При определянето им се съобразява това, че издръжката е помесечно задължение и тази за м.ноември 2022г изцяло е отнесена към претенцията по чл.144 СК.

Що се отнася до размера, съдът счита, че с оглед близостта във времето до определената за бъдеще време, няма основание за определянето на размер, съществено различаващ се от горепосочения от 100лв месечно, след като липсват твърдения и данни за са настъпили трайни или съществени изменения в потребностите на сина-ищец или във възможностите на майката-ответник. Така общият сбор за 6-те месеца възлиза на 600лв. Установи се, че през за времето от 10.05.2022-22.12.2022 майката е превеждала парични суми на сина си, които са общо в размер на 410лв и които следва да бъдат приспаднати от горепосочената сума 600лв, в резултат на което остава дължима сумата от **190лв.**

Достигането да правни изводи, отчасти различаващи от тези на ВРС, налагат отмяната на решението, като бъде присъдена сумата от 190лв като дължим остатък от сумата за издръжка за минало време; за бъдеще време - по

100лв месечно за периода от 14.11.2022г до 31.05.2023. В останалите отхвърлителни части решението следва да бъде потвърдено.

По разноските

Предвид изхода на спора в настоящата инстанция, в полза на всяка от страните следва да бъдат присъдени сторените от не разноски съразмерно уважената, респ.отхвърлена част от исковете.

Представени са доказателства от **ищцовата** страна за сторени разноски за заплатен адв.хонорар в размер на 500лв за първата инстанция и 300лв - за въззивната или общо **800лв.**

От страна на **ответницата** са заплатени адв.възнаграждения от по 600лв за всяка от инстанциите, т.е. общо **1200лв.**

Страните не са направили възражения по отношение размерите на адв.възнаграждения, а от представените писмени документи е видно тяхното реално заплащане.

Така съразмерно уважената част от исковете от 890лв /190лв+700лв/ при общо претендирани суми от общ размер от 5885,20лв /2735,20лв + 3150лв – за бъдеще време 450лв x 7 мес./, в полза на ищц.**К. Г.Г.** следва да бъдат присъдени разноски за двете инстанции общо в размер на **120,98лв**

Съразмерно отхвърлената част на претенциите, в полза на отв. **М. К.** следва да бъдат присъдени разноски за двете инстанции общо в размер на **1038,92лв.** Половината от тях /519,46лв/ се полагат за първоинст.производство /предвид еднаквия размер на заплатения хонорар за двете инстанции/ и затова в тази част постановеното от ВРС решение следва да бъде изменено, като дължимата от ищеца сума бъде намалена до посочената.

На осн.чл.78 ал.6 ГПК същата следва да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по см-ката на ВОС, държавна такса върху уважените части от двата иска общо в размер на **47,40лв** /790 x 6% /4%+2%/

Воден от горното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решението на ВРС-30с-в № 779/8.03.2023г по гр.д.№

14991/2022г в частта му, с която са ОТХВЪРЛЕНИ предявените от ищеца К. Г. Г. ЕГН ***** с пост.адрес гр.А. ул.,В.Д." № 15 ,против ответника М. Г. К. ЕГН ***** с адрес гр.Варна ж.к."Ч., бл.* вх.* ет.* ап.**, искове в условията на обективно и субективно съединяване искове, както следва: да заплаща месечна издръжка в размер на **100лв** за периода от 14.11.2022г /датата на подаване на ИМ/ до 31.05.2023г, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска от деня на падежа, на осн.чл.144 СК, както и да заплати на ищеца сумата от **190лв**, представляваща издръжка за периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г, на осн.чл.149 вр.чл.144 СК, **като вместо него ПОСТАНОВЯВА**

ОСЪЖДА М. Г. К. ЕГН ***** с адрес гр.Варна ж.к."Ч., бл.* вх.* ет.* ап.**, да заплати на пълнолетния си син **К. Г. Г. ЕГН ******* с пост.адрес гр.А. ул.,В.Д." № 15, **месечна издръжка** размер на **100лв /сто лева/ за периода от 14.11.2022г** /датата на подаване на ИМ/ **до 31.05.2023г** /датата на завършване на средното образование/, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска от деня на падежа до окончателното плащане, или общо в размер на 700лв, на осн.чл.144 СК, както и да заплати на ищеца **сумата от 190лв /сто и деветдесет лева/**, представляваща дължим остатък от издръжката за минало време за периода от **10.05.2022г до 13.11.2022г**, на осн.чл.149 СК.

ПОТВЪРЖДАВА решението на ВРС-30с-в № 779/8.03.2023г по гр.д. № 14991/2022г в останалите части, с които са ОТХВЪРЛЕНИ предявените от ищеца К. Г. Г. против ответника М. Г. К. за заплащане на месечна издръжка за бъдеще време за разликата над 100лв до претендираните 450лв за периода от 14.11.2022г /датата на подаване на ИМ/ до 31.05.2023г /датата на завършване на средното образование на ищеца/, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска от деня на падежа, на осн.чл.144 СК, както и за заплащане на сумата за разликата над 190лв до претендираните 2735,20лв, представляваща издръжка за периода от 10.05.2022г до 13.11.2022г, на осн.чл.144 и.чл.149 СК

ИЗМЕНЯ решението на ВРС-30с-в № 779/8.03.2023г по гр.д.№ 14991/2022г в частта досежно дължимите от К. Г. в полза на М. К. разноси за първата инстанция, като ги **НАМАЛЯВА от 600лв на 519,46лв /петстотин и деветнадесет лева и 46ст/**, на осн.чл.78 ал.3 ГПК.

ОСЪЖДА К. Г. Г. ЕГН*****, с постоянен адрес гр.А. ул.,,В.Д." №15 ДА ЗАПЛАТИ на **М. Г. К. ЕГН ******* с адрес гр. Варна, ж.к. "Ч., бл.2, вх.Д, ет.4, ап.60 сумата от **519,46лв** /петстотин и деветнадесет лева и 46ст/ - разноси за въззивното производство, на осн.чл.78 ал.3 ГПК.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, арг.чл.280 ал.3 т.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____